

Inleiding

De huid is het grootste orgaan van het lichaam en biedt bescherming tegen negatieve invloeden van buitenaf. Schending van de huid verstoort de beschermende functie. In de neonatale zorgverlening is huidverzorging een belangrijk onderdeel. Bij het optreden van een wond blijkt de wondheling een complex proces van weefsel herstel, dat vaak voor vanzelfsprekend wordt gehouden. Een variëteit aan wonden kunnen optreden; chirurgische wond, blaren, necrose, brandwonden en ontvellingen. Er zijn allerlei factoren van invloed op het genezingsproces; weefselperfusie en weefseloxygenatie. Pijn en hypothermie veroorzaken een vasoconstrictie die de weefselperfusie negatief beïnvloeden. Het verwisselen van verbandmateriaal staat bekend als het pijnlijkste aspect tijdens de wondverzorging.

Wetenschappelijke onderbouwing

Er is geen specifieke literatuur gevonden over pijn bij wondverzorging. De gevonden artikelen geven algemene adviezen over het handelen en pijnverlichting tijdens de wondverzorging. Aanbevolen wordt dat twee verpleegkundigen de wondverzorging uitvoeren, een verpleegkundige voor de daadwerkelijke wondverzorging en de andere verpleegkundige draagt de zorg voor het comfort gedurende de procedure. De algemene pijnadviezen worden aanbevolen; sucrose, analgesia, hands-on', licht- en geluidreductie etc. Een belangrijk aspect is de keuze van het materiaal. Verwisseling van verband is één van de pijnlijkste fases in het wondverzorgingsproces. Traumatische verbandwisseling heeft een negatief effect op de wondgenezing. Materiaal moet voldoende absorberend vermogen hebben zodat de huid rondom de wond niet macereert. Het gebruik van plakkend materiaal moet zoveel mogelijk voorkomen worden om 'skin stripping' te voorkomen. Er kan gebruik gemaakt worden van een netverband. Het gebruik van gedeeltelijk lucht- en vocht doorlatend, hydraterend, verband verlicht ook de pijn. Het vochtig houden van de wond en het bedekken van blootliggende zenuwuiteinden geeft ook vermindering van pijn.

Aanbeveling en Klinische implicatie

De 'common sense' adviezen gelden voor de wondverzorging. Belangrijk is dat er gebruik wordt gemaakt van [pleisterverwijderaar](#) en [sucrose](#). Gelet moet worden op het materiaal dat gebruikt wordt; voor de kwetsbare en immature huid is sterk plakkend materiaal niet aan te bevelen en de voorkeur moet worden gegeven aan verband dat niet frequent verwisseld moet worden.⁴ Het gebruik van hydraterend verband wordt aanbevolen^{1,3}. Indien mogelijk kan er een wondverpleegkundige ingeschakeld worden voor advies over het gebruik van het optimale materiaal.

Literatuur

1. Fox MD. Wound care in the neonatal intensive care unit. Neonatal Netw 2011;30(5):291-303.
2. Tendra Academy Independent Advisory Group. Issues in neonatal wound care: Minimising trauma and pain. Manchester, UK: Tendra Academy (2005).
3. Baharestani MM. An overview of neonatal and pediatric wound care knowledge and considerations. Ostomy Wound Manage 2007 Jun;53(6):34-6, 38, 40, passim.
4. Irving V; Bethell E; Burton F; Wounds UK. Neonatal wound care: minimising trauma and pain. Wounds UK, 2006, Vol 2, No 1